

(Boulevardreporter Jan Stappenbeld)

Wie op één van Nederlands autowegen rijdt ziet ze ineens voorbij schieten en even later in een vluchtberm staan.

Na enkele minuten komen ze alweer in de auto spiegel. Men gaat automatisch meer in die spiegel kijken, lettend op dat kleine supersnelle witte autootje. Want iedereen weet, dat ze geen gevaarlijke stunts dulden op onze steeds sneller overbezette rakende autosnelwegen, de mannen van de SAS surveillance autosnelweg.

De witte rijders van kapitein A. C. Vogel, die van 's morgens vroeg tot 's avonds laat op onze grote wegen in de weer zijn om te waken voor de veiligheid van mensen achter het stuur.

Ik was een dag te gast bij deze bijzondere verkeersgroep, die bij veel automobilisten grote bewondering wekt door het sportieve optreden.

In de oude Alexanderkazerne in Den Haag heeft de SAS zich genesteld.

Waar eens vurige rossen werden geroskamd is nu garage personeel doende de kleine, maar niet minder vurige witte Porsches te verzorgen.

Kapitein Frackers Vertelde mij alles over deze bijzondere groep van de rijkspolitie.

“Wij zijn hier voor een jaar of vier geleden mee gestart”, zegt hij, “en in 1964 is de groep een zelfstandig onderdeel geworden. De hoofd opzet is: controle op de gedragsregels. Wij hebben momenteel 60 mensen in de groep en 28 Porsches op de weg. Men rijdt in deze wagens zoveel mogelijk met open kap om direct contact met bestuurders van andere voertuigen te kunnen hebben. Wij zien dan ook in deze wagens een compromis is tussen de motor van vroeger en de tegenwoordige autosurveillance. De meeste bestuurders zijn getrouwd. Zij variëren in leeftijd van 30 tot 40 jaar.

Dit werk moet worden gedaan door jonge kerels met een gedegen opleiding, eerst in Arnhem, dan praktische dienst en daarna de Verkeersschool in Bilthoven. Als ze dan ook nog de drie tussenliggende psychologische testen goed zijn doorgekomen, krijgen ze een aparte rijopleiding in de Porsches die zich grotendeels afspeelt op het circuit van Zandvoort.”

Één dag zal ik met de SAS over de betonwegen jagen, meespeuren naar kleine en grote verkeer zondaars. Een tik aan zijn pet, een stevige hand druk; ik zal deze dag met wachtmeester A. Van der Woude (36), vader van twee kinderen uit Bilthoven in wagen roep nummer Alex 27 doorbrengen.

Behulpzaam helpt hij mij in de warme dikke jas met bontkraag die mij straks zal moeten beschermen tegen wind en kou.

Ik krijg een helm op en dan zegt een collega: “u zou een ‘echte’ kunnen zijn.”

Om goed drie uur vertrekken we van de Alexander kazerne.

Bij Voorburg geeft mijn wachtmeester via zijn mobilfoon 27-12 West door, een korte aanduiding van zijn te volgen route.

“Kijk”, zegt hij, “27 is ons roepnummer, dus meld ik mij eerst. De routeaanduiding ‘12 west’ zou ik ook kunnen noemen (we gaan van Den Haag over rijksweg 12 naar Utrecht), maar wij houden onze meldingen zo kort mogelijk.”

Snel klimt de Porsche naar 140 kilometer per uur.

Met vaste hand en duidelijke routine stuurt hij zijn witte wagen door het felle verkeer.

Rond 15:30 uur stoppen wij op de vluchtstrook vlakbij een wegversmalling. We zullen hier letten op het nakomen van het ter plaatse bestaande inhaalverbod en op eventuele filevorming.

Na een minuut of 10 stopt een witte Opel. Een hevig verontwaardigde man komt naar ons toe.

Het blijkt dat hij geschrokken is van de inhaal manoeuvre van de bestuurder van een rode stationwagen.

“We zullen dat mannetje eens zien op te snorren “, zegt van der Woude.

Na 5 minuten wordt de auto gesignaleerd. Hij draait net de snelweg af en van der Woude stuurt behendig zijn Porsche voor de rode wagen. Met zijn hand maakt hij het stopteken.

Allebei stappen we uit en lopen naar de achter ons geparkeerde wagen.

Wachtmeester van der Woude salueert tegen zijn helm. “Ik heb van een automobilist de klacht gehad, dat u niet erg correct heeft ingehaald“, zegt hij.

“Neem me niet kwalijk, antwoordt de man, maar ik ben sinds kort terug uit Amerika. Omdat je daar wegen hebt met vijf of zes banen is het wel mogelijk dat ik niet juist heb gereden.“

Het is een aannemelijk excuus en wachtmeester van der Woude laat de man zijn rit voortzetten.

Na één en ander in het dagrapport te hebben vermeld draaien wij weer rijksweg 12 op.

Korte melding in dagrapport

Bij verkeersplein oude Rijn demonstreert van der Woude de preventieve kant van zijn werk. We kiezen niet direct richting Arnhem, eerst rijdt hij het hele plein rond, pas dan gaat het koers Veenendaal en meldt hij zich weer.

“Kijk “, zegt hij, “nu hebben veel automobilisten mijn wagen gesignaleerd en zullen ze extra oplettend zijn... “

Voor ons rijdt een al op jaren gekomen klein bestelwagentje. Wij blijven er achter zitten, maar het wagentje, dat met een snelheid van rond onder 110 voor ons uit slingert, wijkt niet uit naar rechts.

De chauffeur lijkt onzeker. Eindelijk gaat het wagentje zich voegen tussen de file. We schieten de berm in en mijn chauffeur gebaart de bestelwagen bestuurder te stoppen.

Samen begeven we ons naar de auto waarin een man en een vrouw zitten.

Van der Woude zegt de man dat hij niet erg fraai heeft gereden.

Hij kijkt ons met grote verschrikte ogen aan, en dan begint hij in een woordenvloed van Spaans te vertellen dat hij er niets van snapt. Wel, van der Woude en ik doen dat ook niet.

Beiden vragen we hem in verschillende talen om autopapieren en rijbewijs.

Hij toont de wachtmeester zijn rijbewijs en andere paperassen en vertelt in gebroken Frans en Engels dat hij met verlof naar Nederland was gekomen om zijn zoon te bezoeken die hier werkt en getrouwd is. Omdat hij wel eens samen met zijn (niet te magere) vrouw iets meer van dit land wil ontdekken was hij 's morgens vroeg al op pad gegaan...

De SAS-man kan de hele geschiedenis waarderen en laat de vreemdeling gaan.

Het wordt drukker op deze vrijdagmiddag. Van der Woude laat zijn ogen langs de opeengepakte file auto's gaan.

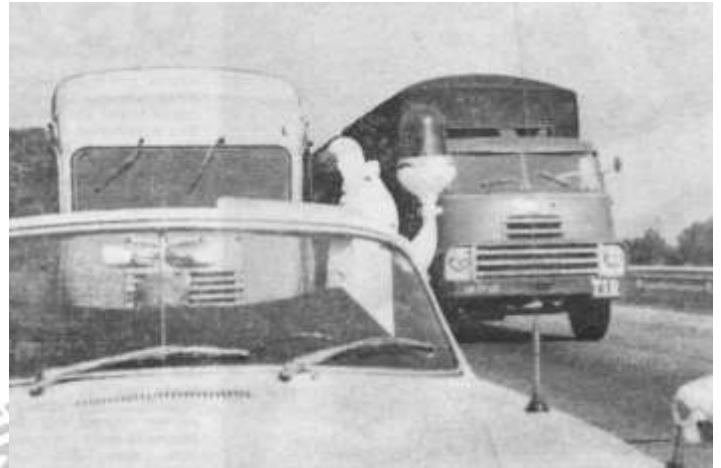
Over de mobilfoon hoor ik enkele gesprekken van de basis met één van de twee politie vliegtuigen, die zich doorlopend boven de verschillende routes bevinden.

Ook meldingen voor wegenwachthulp zijn niet van de lucht.

Echter geen enkele oproep voor de Alex 27. Een normale vrijdagpatrouille, vindt de wachtmeester.

Vlakbij Bunnik stoppen we bij twee geparkeerde vrachtwagens met aanhangers. De in het gras liggende chauffeurs springen op en willen snel in een cabine stappen.

Van der Woude heeft echter een onherroepelijke overtreding geconstateerd: onnodig stilstaan op de vluchtstrook. Hij geeft beide chauffeurs een bon.

Onnodig stilstaan op de vluchtstrook, strafbaar...

Even voor de afrit naar Driebergen, waar we wat gaan eten, staat een dame met een kleine Goggomobiel. Het blijkt dat de motor is vastgelopen, er is geen enkele beweging in te krijgen. De dame woont in Driebergen en belooft zo snel mogelijk hulp te gaan halen.

Daarna buigen wij van de autosnelweg af en rijden naar een van de vaste aanlegplaatsen van de groep, de stationsrestaurant van Driebergen.

Hier ontmoet ik een andere patrouille, die nu van start gaat. We genieten hier een uurtje rust en eten een warm hapje.

Om 19:00 uur meldt van der Woude aan de Alex-centraalpost dat wij ons weer richting 12-west gaan begeven.

Onderweg naar Utrecht houden we enkele motorrijders aan voor papieren controle.

"Kijk," zegt van der Woude, "veel militairen rijden vrijdag met een oud motortje van hun legerplaats naar huis. Velen van hen hebben geen rijbewijs, vandaar.

Controle van papieren van militaire motorrijder...

Het is vroeg in de avond en het begint een beetje kil te worden.

Vlak voor Amsterdam staat een vrachtwagen geparkeerd op de vluchtstrook.

Wij stoppen weer. Plotseling duikt de chauffeur tussen oplegger en aanhanger vandaan en maakt ons met een veelzeggend gebaar duidelijk wat hij aan het doen is.

We wachten, dan komt hij naar ons toe. "Ja heren ", zegt de man in plat Amsterdams, "ik dacht laat ik maar effe stoppen."

"Doe dat in het vervolg bij een benzinstation ", zegt de wachtmeester.

Voor Amsterdam draaien we weer in de richting Utrecht.

De ogen van de politieman turen weer langs de eindeloze verkeersstroom.

Wie zal de volgende zijn? Vraag ik me af.

Ziet hij ergens een kapot lichtje, een verkeerde en gevaarlijke beweging of misschien die vaag omschreven bandietenauto waarmee een drietal rovers deze morgen Amsterdam is uit gevluht.

Hij ziet echter een onschuldige bestelauto zonder zijspiegels.

De bestuurder ervan vindt duizend excuses. Routinegetrouw vraagt van der Woude ook papieren. Het blijkt dat de belastingkaart al drie maanden is verlopen.

Dus toch maar een proces verbaal.

Op verkeersplein Oude Rijn tanken wij benzine om daarna ons laatste deel van onze patrouilletocht via Amsterdam/Schiphol te rijden.

Even voorbij Utrecht zie ik een man langs de onverlichte weg staan. Wij stoppen en rijden de man tegemoet. Zodra hij ons ziet komt hij al pratend naar ons toe en zegt: "Heren, ik heb me vergist." "Ja, "zegt van der Woude, "dat lijkt erop, je mag hier toch niet staan liften. "

De man, die met een Limburgs accent praat, is wat geschrokken. Wanneer van der Woude hem naar zijn naam vraagt zegt hij die vlot en ook zijn geboortedatum en gemeente weet hij precies te noemen. De wachtmeester pakt het opsporingsregister en bladert erin.

Plotseling zegt de man: "Ja, mijn broer zal er nog wel in staan, maar ik ben er al geruime tijd uit." Het blijkt inderdaad te kloppen...

Onderweg naar de basis zegt van der Woude: "Het was vandaag een gewone, misschien wat drukke patrouilledag. Geen ongelukken en geen grote gebeurtenissen. "

Ik vraag hem of ongelukken hem nog wel wat doen na zo'n lange tijd van snelwegendienst.

Hij denkt even na, dan zegt hij: "natuurlijk doet elk ongeval met dodelijke afloop je wat. Het is vreemd maar als er volwassenen bij betrokken zijn raak je het eerder kwijt. Ongelukken met kinderen maken je wel eens kapot. Ik kan nog alle ongevallen opnoemen die ik heb meegemaakt en waar kinderen bij betrokken waren.

Één ongeval zal ik mijn leven niet vergeten, dat was na de botsing die prins Bernhard samen met een vriend heeft gehad tussen Leiden en Amsterdam toen zij op weg waren naar de voetbalwedstrijd Nederland-Engeland. Zij rijden toen op een file beveiligende Porsche van onze brigade. Ik zat toen toevallig op de meldingskamer en ik werd dan ook het eerste geconfronteerd met dat wonderlijke ongeluk.

Mijn chef, kapitein Vogel, heeft toen het koninklijk huis ingelicht en heeft de leiding over genomen. Maar je kunt begrijpen dat zoiets je altijd bij blijft ".

Tegen middernacht rijden we het parkeerterrein van de Haagse Alexander kazerne op.

Ik geef wachtmeester van der Woude een hand. "Welterusten ", zegt hij, en we nemen afscheid.

Morgenvroeg om 08:00 uur zit hij weer achter het stuur van zijn witte Alex 27. Een van de mannen van kapitein Vogel, populaire en sportieve geüniformeerde "heren in het verkeer."

Van der Woude in contact met de Alex-centraalpost in Den Haag ...